

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Łodzi
ul. Ogrodowa 28d
91-065 Łódź

Łódź, dnia 21 maja 2024 r.

Pan
Włodzimierz Ciok
Wójt Gminy Nowy Kawęczyn

WK – 602/22/2024

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej w Gminie Nowy Kawęczyn¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2021-2022 oraz z I półrocza 2023 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; zadłużenia jednostki; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; ewidencji i inwentaryzacji składników majątku; dodatku uzupełniającego dla nauczycieli. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie regulacji wewnętrznych

Zasady prowadzenia rachunkowości określone w zarządzeniu nr 67/2017 Wójta Gminy Nowy Kawęczyn z dnia 29 grudnia 2017 roku nie określały sposobu ewidencji zobowiązań wymagalnych, co było wymagane przez art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), zgodnie z którym – określając zasady rachunkowości w jednostce, należy

---

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 28 grudnia – 22 lutego 2024 roku. Protokół został podpisany w dniu 5 kwietnia 2024 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Stosownie natomiast do § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) - zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W zakresie zapisów księgowych odzwierciedlających operacje gospodarcze związane z wpływem oraz wykorzystaniem pożyczki na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, otrzymanej na podstawie umowy nr PROW-07.2.2-11-01617-10 z dnia 11 lipca 2022 roku, stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości:
  - wyciągi bankowe były zaewidencjonowane w księgach rachunkowych w innym dniu niż operacje na nich dokonane, tj. WB nr 1 z dnia 15 lipca 2022 roku został zaewidencjonowany w dniu 18 lipca 2022 roku, WB nr 2 z dnia 4 października 2022 roku został zaewidencjonowany w dniu 5 października 2022 roku. Powyższe skutkowało niezgodnością salda konta 133 z wyciągami bankowymi, dokumentującymi bezgotówkowy obrót środkami pieniężnymi Gminy Nowy Kawęczyn w dniach 15 lipca 2022 roku oraz 4 października 2022 roku, co naruszało art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty;
  - dwa wyciągi bankowe (WB nr 2 z dnia 4 października 2022 roku oraz WB nr 3 z dnia 5 października 2022 roku) zaewidencjonowano w dniu 5 października 2022 roku jako jeden dokument, któremu nadano numer wewnętrzny WB 279. Powyższe naruszało art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej;
  - błędnie zaewidencjonowano wpływ pożyczki z Ministerstwa Finansów, a mianowicie kontrolowana jednostka wskazaną operację ujęła na kontach: Wn 133, Ma 901, uznając otrzymaną pożyczkę jako dochód gminy. W związku z powyższym Gmina Nowy Kawęczyn w sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 30 września 2022 roku: [1] nie wykazała zaciągniętego zobowiązania - przychody z kredytów i pożyczek wykazano w kwocie 0,00 zł; [2] wykazała wartość dochodów ogółem niezgodnie z ewidencją księgową, tj. obroty konta 901 strona Ma według stanu na dzień 30 września 2022 roku wynosiło 18.336.573,54, natomiast dochody ogółem wykazane w pozycji A, w kolumnie wykonanie wynosiły 17.497.151,54 zł. Różnica stanowiła kwotę 839.422,00 zł;
  - przekazane kontrahentowi środki pieniężne za fakturę nr FS 11/2022 ujęto w ewidencji księgowej zapisem wskazującym spłatę pożyczki, tj. Wn 260 - Ma

133. Powyższe skutkowało niezgodnością zapisów ewidencji księgowej ze sprawozdaniem Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2022 roku, w zakresie wysokości wykazanych rozchodów, a mianowicie suma obrotów kont 134 oraz 260 strony Wn wynosiła 2.349.219,82 zł, natomiast wykazane w przedmiotowym sprawozdaniu rozchody z tytułu spłaty kredytów i pożyczek wyniosły 1.509.797,82 zł. Różnica stanowiła kwotę 839.422,00 zł. Zgodnie z opisem konta 260 zawartym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - na stronie Wn konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Należy zauważyć, iż Gmina Nowy Kawęczyn operację spłaty pożyczki zaewidencjonowała we wcześniejszym okresie sprawozdawczym niż wpływ środków z pożyczki, tj. spłata została ujęta w lipcu 2022 roku, natomiast wpływ pożyczki zaewidencjonowano na koncie 260 w grudniu 2022 roku;

- operację spłaty pożyczki zaewidencjonowano zapisem ujemnym na kontach 133 oraz 901, a mianowicie odnotowana na wyciągu bankowym nr 3 z dnia 5 października 2022 roku operacja przelewu środków pieniężnych w kwocie 839.422,00 zł, tytułem: SPŁ. KAP. PROW, których odbiorcą był Departament Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów została zaewidencjonowana na kontach Wn 133, Ma 901 w kwocie (-) 839.422,00 zł;
- w dniu 31 grudnia 2022 roku na podstawie dokumentu PK 389 jednostka dokonała w księgach rachunkowych budżetu gminy (organu) ewidencji wydatków w kwocie 839.422,00 zł następującym zapisem Wn 902 - Ma 260 (bez klasyfikacji budżetowej). Natomiast w dniu 18 lipca 2022 roku w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie ujęto ww. wydatek w kwocie 839.422,00 zł na kontach: Wn 201, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową: dział 010, rozdział 01044, § 6050 (w dniu 9 listopada 2022 roku na podstawie dokumentu PK 297 zmieniono klasyfikację budżetową na dział 010, rozdział 01044, § 6057). Z przekazanych przez jednostkę wyjaśnień wynikało, że na podstawie tego samego dokumentu (PK nr 389 z dnia 31 grudnia 2022 roku) ww. kwota została wyksięgowana z konta 902;
- z zapisów dziennika obrotów księgi głównej Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie, dotyczących konta 130-2-2 (konto na którym ewidencjonowano wydatki związane z obsługą ww. pożyczki) wynikało, że koszty obsługi przedmiotowego zadłużenia wprowadzono do ewidencji księgowej (nadając odpowiednie oznaczenie klasyfikacji budżetowej wydatków) w innym okresie sprawozdawczym, niż wynikało to z wyciągów bankowych, tj. koszty prowizji bankowych oraz opłat za prowadzenie rachunku bankowego poniesione w okresie od dnia 15 lipca 2022 roku do dnia 1 września 2022 roku zostały zaewidencjonowane w łącznej kwocie 1.064,42 zł na kontach: Wn 402, Ma 130-2-2 wraz z klasyfikacją budżetową dział 750, rozdział 75023, § 4300 w dniu 31 października 2022 roku; koszty odsetek poniesione w okresie od dnia 1 sierpnia 2022 roku do dnia 2 listopada 2022 roku zostały zaewidencjonowane w łącznej kwocie 3.281,33 zł na kontach Wn 751, Ma 130-

2-2 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757, rozdział 75702, § 8110 w dniu 9 listopada 2022 roku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Spowodowało także zaniżenie wydatków w miesięcznych oraz kwartalnych sprawozdaniach budżetowych Rb-28S za następujące okresy: lipiec, sierpień, wrzesień oraz październik 2022 roku. Ponadto należy wskazać, iż zastosowano nieprawidłową klasyfikację budżetową w zakresie wydatków związanych z kosztami prowizji bankowych oraz opłat za prowadzenie rachunku bankowego. Prawidłowa klasyfikacja budżetowa ww. wydatków to dział 757 - Obsługa długu publicznego, rozdział 75702 - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki, § 804 - Obsługa zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Należy podkreślić, że zastosowany przez jednostkę sposób ujęcia wpływu oraz spłaty ww. pożyczki naruszał zarówno cechy jakościowe ksiąg rachunkowych wynikające z art. 24 ust. 1-5 ustawy o rachunkowości, jak również wpływał na rzetelność danych prezentowanych w sprawozdaniach budżetowych. Zgodnie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U z 2022 r., poz. 144 ze zm.), kierownicy jednostek, kierownicy jednostek obsługujących i naczelnicy urzędów skarbowych są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, natomiast kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

2. Operacje księgowe dokumentujące zdarzenia gospodarcze podlegające ujęciu w księgach rachunkowych Urzędu Gminy ewidencjonowano w trzech odrębnych rejestrach: [1] w zakresie dochodów gromadzonych przez Urząd Gminy; [2] w zakresie realizowanych wydatków oraz [3] w zakresie ewidencji świadczeń socjalnych dla pracowników Urzędu Gminy. Wyodrębnienie ksiąg rachunkowych w komputerowym systemie finansowo - księgowym, uniemożliwiło uzyskanie wspólnego dziennika zdarzeń odnotowywanych we wszystkich rejestrach. Każda księga rachunkowa posiadała swój odrębny plan kont i niemożliwe było księgowanie operacji pomiędzy dwoma księgami rachunkowymi. Powyższe nie spełniało wymogu art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą m.in: [1] dziennik, [2] księgę główną. Ze wskazanego przepisu wynika, iż każda jednostka zobowiązana jest do prowadzenia jednego dziennika (ewentualnie dzienników częściowych) i jednej księgi głównej, które obejmują te same zapisy, ale uporządkowane według odmiennych kryteriów. Dziennik, zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy - zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, zaś księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym (art. 15 ust. 1 ustawy). Na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej (zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy). Ponieważ księga główna i dziennik zawierają te same zapisy, dziennik powinien umożliwiać uzgodnienie jego obrotów z obrotami

zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (art. 14 ust. 1). Oprogramowanie umożliwiało sporządzenie łącznego zestawienia obrotów i sald z poszczególnych rejestrów w księdze głównej, jednak zastosowany sposób prowadzenia ksiąg nie pozwalał na utworzenie jednego dziennika obrotów ze wszystkich rejestrów oraz na wprowadzanie zapisów, w których konto z jednego rejestru korespondowało z kontem innego rejestru dotyczącego jednostki.

3. W zakresie zapisów księgowych operacji gospodarczych dokonanych w dniach 21-23 listopada 2022 roku w rejestrach: organu, dochodów Urzędu Gminy i wydatków Urzędu Gminy, stwierdzono że:
  - nieprawidłowo tworzono konta analityczne, a mianowicie nie prowadzono kont księgowych, na których zachodziłaby pełna zgodność zapisów pomiędzy jednostką a bankiem. Jeden rachunek bankowy odpowiadać powinien jednemu poziomowi analityki, tak aby możliwe było ustalenie chronologii zapisów księgowych, np. 130-1-1-1 - „dochody budżetowe” oraz 130-1-1-2 - „dochody budżetowe zwroty”. Wówczas obroty na koncie 130-1-1 z danego dnia odpowiadałyby zapisom na wyciągu bankowym w tym dniu. Natomiast obroty oraz saldo konta 130-1 odzwierciedlałyby przepływ oraz stan środków pieniężnych w zakresie dochodów realizowanych przez Urząd Gminy;
  - zapisy księgowe nie były odpowiednio powiązane z dokumentami źródłowymi, na podstawie których ich dokonano, np. faktura VAT nr 08/11/2022 z dnia 14 listopada 2022 roku zaewidencjonowana w księgach rachunkowych w dniu 22 listopada 2022 roku pod pozycją księgową 7434, dla której jako dokument źródłowy wskazano wyciąg bankowy nr 209, zawierała oznaczenie na dokumencie nr 307/6 (wyjątek stanowią wyciągi bankowe oraz polecenia księgowania). Powyższe stanowiło naruszenie art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;
  - księgowani dokonywano niezgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że zapis księgowy powinien zawierać co najmniej określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji. Przykładowo, zapisy księgowe dokonane pod pozycją wyciąg bankowy 310 dokumentowały zdarzenia gospodarcze wynikające z różnych dokumentów źródłowych, a mianowicie: wyciągu bankowego nr 210 z dnia 23 listopada 2022 roku, faktury VAT nr 012922/2022 z dnia 21 listopada 2022 roku, faktury VAT nr 012926/2022 z dnia 21 listopada 2022 roku, faktury VAT nr 012927/2022 z dnia 21 listopada 2022 roku, faktury VAT nr 012928/2022 z dnia 21 listopada 2022 roku, faktury VAT nr 202203062 z dnia 17 listopada 2022 roku, faktury VAT nr 1745 z dnia 17 listopada 2022 roku;
  - zapisy księgowe były dokonywane z naruszeniem art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Przykładowo, fakturę VAT nr 4/10/2022 z dnia 31 października 2022 roku, dokumentująca zakup usług

w październiku 2022 roku, wprowadzono do ksiąg rachunkowych w dniu 22 listopada 2022 roku, tj. w dniu dokonania płatności;

- operacje w zakresie poniesionych kosztów i zaciągnięcia zobowiązania za wykonane dostawy i usługi ujmowano w urządzeniach księgowych w dacie ich zapłaty, np. w dniu 22 listopada 2022 roku pod numerem dowodu księgowego „wyciąg bankowy 307” (który jednocześnie był numerem dowodu księgowego wyciągu bankowego, z którego dokonana była płatność za niżej wymienioną fakturę wraz ze wszystkimi innymi dokumentami podłączonymi pod ten wyciąg bankowy) zaewidencjonowano fakturę nr 410/11/2022 z dnia 14 listopada 2022 roku na kwotę 781,50 zł tytułem: zakup materiałów do naprawy uszkodzonych wiat przystankowych przy drogach. Operację zaewidencjonowano na kontach: Wn 401, Ma 201 oraz Wn 201, Ma 130-2. Powyższe naruszało art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: datę dokonania operacji gospodarczej. Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa - zapis księgowy powinien odzwierciedlać faktyczną datę operacji gospodarczej, w tym przypadku datę sprzedaży, tj. 14 listopada 2022 roku. Ponadto, ujmowanie w księgach rachunkowych zobowiązania w tej samej dacie, w której dokonywana zostaje płatność, uniemożliwia wykazanie jej w odpowiedniej pozycji w sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych Rb-28S w kolumnie zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego;
- wprowadzane do zbioru danych ksiąg rachunkowych wyciągi bankowe nie spełniały wymogu określonego w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, gdyż nie zawierały informacji w zakresie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Operacje wynikające z zapisów wyciągów bankowych, w zakresie zrealizowanych operacji finansowych, ewidencjonowano na podstawie dokumentów wewnętrznych PK-polecenie księgowania, na których ujmowano operacje wpływu dochodów na rachunek bankowy Urzędu Gminy w kwotach zbiorczych, łącząc ze sobą dochody z tego samego tytułu, które wpłynęły na rachunek bankowy w danym dniu od różnych osób. Przyjęty sposób rejestrowania operacji w zakresie obrotu bezgotówkowego utrudniał weryfikację wprowadzonych do urządzeń księgowych operacji przychodowych oraz rozchodowych z zapisami wyciągu bankowego. Należy wskazać, że dowodem źródłowym dla operacji w zakresie rozliczeń bezgotówkowych środków pieniężnych jest wyciąg bankowy, który uwzględnia odnotowane w danym dniu wszystkie rozliczenia finansowe dokonywane za pośrednictwem banku, łączną kwotę wpływów oraz rozchodów oraz zapewnia prawidłową weryfikację salda początkowego, jak i końcowego na koncie zespołu 1;
- odnotowano przypadki księgowania na koncie 130 wpływu środków pieniężnych (dochodów) na rachunek bankowy, bez klasyfikacji budżetowej, co naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do których - na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków

pieniężnych: z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem. Przykładowo, na podstawie wyciągu bankowego nr 224/2022 z dnia 21 listopada 2022 roku zaewidencjonowano dochody tytułem: Pk dzieńne zestawienie wpłat WB 224/2022 z dnia 18.11.2022 wpływ kartą, w kwocie 788,00 zł (pozycja księgowa nr 3782) bez klasyfikacji budżetowej. Z ustnych wyjaśnień pracownika merytorycznego wynikało, iż w ten sposób ewidencjonowane są dochody realizowane kartą płatniczą w kasie Urzędu;

- jednostka nieprawidłowo dokonywała ewidencji wydatków w części dotyczącej podatku VAT podlegającego odliczeniu, a mianowicie w dniu 22 listopada 2022 roku pod numerem dowodu księgowego wyciąg bankowy nr 209 zaewidencjonowano płatność za fakturę nr 0349/2022/GT z dnia 18 listopada 2022 roku następującym zapisem: [1] Wn 201, Ma 130 z klasyfikacją budżetową - dział 400, rozdział 40002, § 4300, w części dotyczącej wartości netto oraz nieodliczanej wartości podatku od towarów i usług; [2] Wn 201, Ma 130 z klasyfikacją budżetową - dział 400, rozdział 40002, § 4530 w części dotyczącej podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu. Należy zaznaczyć, że jednostka zobowiązana była wykazywać wydatki w kwotach brutto w sprawozdaniu Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych, tj. zarówno wartość netto, jak i wartość podatku VAT powinna zostać ujęta w tej samej klasyfikacji budżetowej, w tym przypadku w dziale 400, rozdziale 40002, § 4300. Natomiast paragraf 4530 jest przeznaczony do ujmowania wydatków w sytuacji, gdy gmina nie otrzyma zapłaty za fakturę a będzie zobowiązana do przekazania do urzędu skarbowego podatku od towarów i usług.
4. W zakresie sprawozdań budżetowych: Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 30 czerwca 2023 roku; Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku; Rb-NDS - o nadwyżce /deficycie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 30 czerwca 2023 roku, stwierdzono że:
- w sprawozdaniu Rb-NDS (korekta nr 3), sporządzonym w dniu 11 maja 2023 roku, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku (a także w sprawozdaniu Rb-27S za ten sam okres), jednostka wykazała wysokość dochodów wykonanych (25.163.726,98 zł) niezgodnie z obrotami strony Ma konta 901, które wynosiły 25.310.917,23 zł. Różnica stanowiła kwotę 147.190,25 zł i wynikała z ujęcia w księgach rachunkowych niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi w następnym roku budżetowym następującym zapisem Wn 901, Ma 224 - bez zastosowania ujemnego zapisu technicznego, na koncie 901 po obu jego stronach. Tożsama nieprawidłowość wystąpiła w przypadku sprawozdania Rb-NDS, sporządzonego w dniu 7 czerwca 2022 roku - wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku (korekta nr 3);
  - w sprawozdaniu Rb-27S, sporządzonym w dniu 1 sierpnia 2023 roku, wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku (korekta nr 2), jednostka wykazała wysokość dochodów wykonanych w kwocie 14.512.057,81 zł, natomiast wysokość dochodów wynikająca z ewidencji księgowej wynosiła 10.596.424,05 zł (obroty konta 901 - Dochody budżetu, strona Ma), różnica stanowiła kwotę

3.915.633,76 zł. W wyjaśnieniach złożonych przez jednostkę przekazano, iż przedmiotowe sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych, które nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych budżetu Gminy Nowy Kawęczyn w odpowiednim okresie sprawozdawczym;

- w sprawozdaniu Rb-28S, sporządzonym w dniu 21 lipca 2023 roku, wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku, jednostka wykazała wysokość wydatków wykonanych w kwocie 15.376.060,15 zł, natomiast w przekazanym do kontroli zestawieniu obrotów i sald za ten sam okres nie wykazano obrotów na koncie 902 – Wydatki budżetu. W wyjaśnieniach złożonych przez jednostkę przekazano, iż przedmiotowe sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych, które nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych budżetu Gminy Nowy Kawęczyn w odpowiednim okresie sprawozdawczym;
- w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym w dniu 11 maja 2023 roku, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku wykazano nieprawidłowe wartości w zakresie przychodów i rozchodów w poszczególnych wierszach części D ww. sprawozdania, a mianowicie: [1] w wierszu D13. nie wykazano nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych. W sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku wykazano wynik wykonania budżetu w kwocie 852.267,87 zł, natomiast w uchwale nr XXVII/194/2021 z dnia 30 grudnia 2021 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2021 rok wskazano, iż rozchody zostaną sfinansowane przychodami z zaciągniętych kredytów w kwocie 1.440.659,00 zł i wolnymi środkami na rachunku bankowym w kwocie 100.534,96 zł. W związku z powyższym - w przedmiotowym sprawozdaniu za 2022 rok jednostka powinna wykazać wysokość nadwyżki z lat ubiegłych (poz. D13) w kwocie co najmniej 852.267,87 zł; [2] w wierszu D13a. nie wykazano wartości niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, które wynosiły łącznie 99.741,57 zł i wynikały odpowiednio z nadwyżki opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 7.832,52 zł oraz z nadwyżki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości w wysokości 91.909,05 zł; [3] środki wykazane w wierszu D15. - Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zostały zawyżone o przychody z lokaty wykraczającej poza rok budżetowy w wysokości 1.232.510,00 zł³; [4] w wierszu D16. - Inne źródła nie wykazano przychodów z tytułu lokaty wykraczającej poza rok budżetowy w wysokości 1.232.510,00 zł, która została wykazana jako rozchody w poz. D23 - Inne cele w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku; [5] w wierszu D23. - Inne cele, nie wykazano rozchodów z tytułu założonej lokaty w wysokości 1.042.806,81 zł (błędnie powiększona o kwotę 3.099,85 zł, co opisano poniżej), która została wykazana w wierszu D181. -

---

³ Zgodnie z art.8 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964) – art. 217 ust.2 pkt 6 w brzmieniu „Deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych – miał zastosowanie po raz pierwszy do projektów uchwał budżetowych na 2023 rok.

środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych w sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym w dniu 21 lipca 2023 roku wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku;

- w sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym w dniu 21 lipca 2023 roku, wg stanu na dzień 30 czerwca 2023 roku, wykazano nieprawidłowe wartości w zakresie przychodów w poszczególnych wierszach części D ww. sprawozdania, a mianowicie: [1] w wierszu D13. wykazano wysokość nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.237.451,83 zł. Wskazana kwota została zawyżona o wysokość zlikwidowanej lokaty w kwocie 1.042.806,81 zł; [2] w wierszu D13a. nie wykazano wartości niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, które wynosiły łącznie 194.645,02 zł i wynikały odpowiednio z nadwyżki opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 7.000,65 zł oraz z nadwyżki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości w wysokości 187.644,37 zł; [3] w wierszu D181. - Środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych, wykazano w kwocie 1.045.906,66 zł, natomiast saldo konta 133-2 strona Wn (Lokaty) na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiło 1.042.806,81 zł. Różnica stanowiła kwotę 3.099,85 zł i zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy wynikała z wartości odsetek otrzymanych na koniec roku 2022 i doksiegowanych przez bank jako wartość zwiększająca lokatę. Jak stanowi art. 4 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U z 2024 r., poz. 356), źródłami dochodów własnych gminy są m.in. odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Odsetki od lokat tworzonych ze środków pieniężnych znajdujących się na rachunku budżetu, zgodnie z przywołanym powyżej przepisem prawa, ujmowane są w korespondencji z kontem 901 "Dochody budżetu". W związku z powyższym należy uznać, iż wynik wykonania budżetu za 2022 rok został zaniżony o wartość nieujętych w dochodach budżetu odsetek od założonej lokaty w kwocie 3.099,85 zł. Ponadto, środki z założonej lokaty, wykraczającej poza rok budżetowy, zostały wykazane w dwóch pozycjach przychodów, a mianowicie w pozycji D13. - jako nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych oraz w pozycji D181. - jako inne źródła – środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych.

Dane w zakresie zarówno dochodów oraz wydatków, jak i przychodów oraz rozchodów, zostały wykazane w omawianych przypadkach z naruszeniem § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 454), które to przepisy nakładały na kierowników jednostek obowiązek sporządzania rzetelnych sprawozdań budżetowych, tj. [1] kierownicy jednostek, kierownicy jednostek obsługujących i naczelnicy urzędów skarbowych są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, natomiast [2] kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

5. W zakresie jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S za miesiące: listopad 2022 roku i czerwiec 2023 roku oraz Rb-Z i Rb-N za II kwartał 2023 roku, dla Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zostały podpisane przez Skarbnika Gminy oraz kierownika tej jednostki, co było niezgodne z uchwałą Rady Gminy Nowy Kawęczyn nr XXVI/133/2017 z dnia 23 marca 2017 roku oraz uchwałą nr XXXV/257/2022 z dnia 8 grudnia 2022 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych Gminy Nowy Kawęczyn zaliczonych do sektora finansów publicznych, w których jako jednostkę obsługującą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wskazano Urząd Gminy. Zgodnie z art. 10c ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 609) - w przypadku powierzenia obowiązków z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych są one przekazywane w całości. Oznacza to, że sprawozdania podpisuje kierownik jednostki obsługującej, w tym przypadku Wójt Gminy Nowy Kawęczyn, gdyż przejął on w całości jako kierownik tej jednostki zadania związane ze sprawozdawczością;
  - operacje wynikające ze sprawozdań budżetowych Rb-27S oraz Rb-28S, sporządzonych przez ww. jednostki budżetowe, zaewidencjonowano na kontach odpowiednio 901 – Dochody budżetowe oraz 902 – Wydatki budżetowe, w kwotach zbiorczych z pominięciem podziałek klasyfikacji budżetowej, co naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którymi – konto 901 służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na którym po stronie Ma ujmuje się dochody budżetu na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222. Natomiast konto 902 służy do ewidencji wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Wn konta 902 ujmuje się w szczególności wydatki jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań budżetowych, w korespondencji z kontem 223. Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 901 oraz 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów oraz wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji. Natomiast sprawozdania jednostkowe za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 listopada 2022 roku nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych, co dokładniej opisano poniżej;
  - stwierdzono niezgodność w zakresie wysokości wykazanych dochodów oraz wydatków w sprawozdaniach jednostkowych odpowiednio Rb-27S oraz Rb-28S za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2023 roku a wysokością dochodów oraz wydatków wynikającą z ewidencji księgowej budżetu gminy (organu), odpowiednio na kontach 901 – Dochody budżetu oraz 902 – Wydatki budżetu, na których ww. sprawozdania powinny zostać zaksięgowane. W złożonych przez Skarbnika Gminy wyjaśnieniach poinformowano, że ww. sprawozdania nie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych budżetu Gminy Nowy Kawęczyn w odpowiednim okresie sprawozdawczym;

- stwierdzono niezgodność w zakresie wysokości wykazanych dochodów oraz wydatków w sprawozdaniach jednostkowych odpowiednio Rb-27S oraz Rb-28S za okres od początku roku do dnia 30 listopada 2022 roku a wysokością dochodów i wydatków wynikającą z ewidencji księgowej. Rozbieżność w powyższym zakresie wynikała z ujmowania na kontach 901 oraz 902 odpowiednio zrealizowanych dochodów i wydatków tylko w następujących okresach: na dzień 31 stycznia, 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia. Powyższe naruszało art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. W opisywanym przykładzie dowodem źródłowym jest jednostkowe sprawozdanie budżetowe. Zgodnie z art. 24 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, a jak wskazuje ust. 5 tego artykułu - księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeśli m.in. pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań (w tym budżetowych) oraz co najmniej na koniec każdego miesiąca, który według obowiązujących w jednostce zasad rachunkowości jest okresem sprawozdawczym - sporządzane są zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. W związku z powyższym, jednostka była zobowiązana do ujmowania w księgach rachunkowych zrealizowanych dochodów i wydatków wynikających ze sporządzonych jednostkowych sprawozdań budżetowych na bieżąco, zgodnie z okresem sprawozdawczym, który wynosił miesiąc.
- 6. W zakresie bilansu jednostki samorządu terytorialnego z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2022 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - bilans sporządzono w dniu 28 kwietnia 2023 roku, czyli 28 dni po terminie określonym w § 32 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - sprawozdanie finansowe, o którym mowa w § 23 ust. 1, oraz bilanse, o których mowa w § 23 ust. 4 i 5, sporządza się w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe;
  - błędnie wykazano wartość w pozycji bilansu - Pozostałe środki pieniężne, w której nie wykazano kwoty 96,21 zł, wynikającej z naliczonych przez bank odsetek od środków pieniężnych podlegających zwrotowi, które zostały zwrócone w następnym roku budżetowym;
  - w pozycji bilansu - Zobowiązania wobec budżetów, wykazano m.in. [1] zobowiązanie wobec Urzędu Skarbowego w kwocie 6.952,21 zł z tytułu rozliczeń podatku od towarów i usług oraz w kwocie 4,12 zł wynikającej z zaokrągleń podatku (saldo konta 224-3). Jednostka nie dokonuje na koniec danego okresu rozliczeniowego, za który sporządza deklarację VAT (w tym przypadku okres ten wynosi jeden miesiąc) przeksięgowania różnic powstałych z zaokrągleń podatku należnego i naliczonego. W wyniku powyższego wartość zobowiązania z tytułu podatku wobec Urzędu Skarbowego wykazana została w groszach, dodatkowo powiększona o kwotę 4,12 zł, która nie stanowiła wartości zobowiązań Gminy Nowy Kawęczyn; [2] zobowiązanie z tytułu odsetek od lokaty założonej ze środków pieniężnych budżetu w kwocie

11.313,22 zł, zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych budżetu Gminy Nowy Kawęczyn na koncie 750-8 strona Ma. Środki te nie zostały zaewidencjonowane jako dochody budżetu w 2022 roku. Powyższy sposób ewidencji ww. odsetek zniekształcił obraz sytuacji finansowej jednostki, rzutując na rzetelność wyników prezentowanych w sprawozdaniu finansowym. Jednostka wykazała bowiem występowanie w budżecie zobowiązań, utworzonych ze środków stanowiących jej dochód, co wpłynęło na błędne ustalenie wyniku finansowego Gminy Nowy Kawęczyn za 2022 rok. W związku z powyższym wykazana w bilansie z wykonania budżetu kwota stanowiąca saldo konta 750-8, w wysokości 11.313,22 zł, nie stanowiła kwoty zobowiązań Gminy Nowy Kawęczyn. Ponadto, w obowiązującym w jednostce wykazie kont księgi głównej dla budżetu gminy nie wprowadzono konta 750.

7. W odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych oraz rocznych sprawozdań budżetowych Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych za 2021 rok i za 2022 rok, stwierdzono że:

- kwoty przedstawione w ww. sprawozdaniach w zakresie skutków finansowych obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości za 2021 rok nie uwzględniały wartości skutków dotyczących przedmiotów opodatkowania podlegających zwolnieniu na podstawie uchwały nr XII/71/19 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie z dnia 21 listopada 2019 roku w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Nowy Kawęczyn, tj.: piwnic pod budynkami mieszkalnymi, nieruchomości lub ich części służących do realizacji zadań z zakresu kultury bądź ratownictwa pożarniczego, w kwocie 2.302,03 zł;
- zawyżono skutki finansowe zwolnień zastosowanych przez organ stanowiący w 2021 roku w podatku od nieruchomości o kwotę 2.148,05 zł. Do obliczeń przyjęto stawki podatku wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 30 lipca 2020 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2021, natomiast prawidłowo należało przyjąć stawki lokalne wynikające z ww. uchwały Rady Gminy, z uwzględnieniem rodzaju przedmiotu opodatkowania;
- wykazane w kolumnie 4 sprawozdania Rb-PDP oraz w kolumnie 12 sprawozdania Rb-27S, sporządzonych za 2022 rok, wartości skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień przez Radę Gminy, stanowiły wartość skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości dotyczące przedmiotów opodatkowania objętych zwolnieniami wskazanymi w uchwale nr XIX/174/2021 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie z dnia 18 listopada 2021 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie Gminy Nowy Kawęczyn. W konsekwencji powyższego zaniżono wartość skutków finansowych ulg i zwolnień o kwotę 14.696,01 zł.

Przestawienie w ww. sprawozdaniach nieprawidłowych kwot skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków oraz kwot skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości naruszało § 3 ust. 1 pkt 8 i pkt 9 w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości

budżetowej. Stosownie do ww. przepisów - sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego. W kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień ..." wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) wyłącznie skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach stanowiących dochody podatkowe wymienione w art. 20 ust. 3 pkt 1-8 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień. Kwoty dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy - wykazane w odpowiednich kolumnach sprawozdania, powinny być zgodne z odpowiadającymi tym kwotom skutkami, wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów samorządowych jednostek budżetowych i jednostek samorządu terytorialnego, odpowiednio do przepisów rozporządzenia.

8. Weryfikacja danych wykazanych w sprawozdaniu budżetowym Rb – 27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku, z danymi analitycznej ewidencji księgowej, na dzień 31 grudnia 2022 roku, wykazała że:
- przedstawione w sprawozdaniu budżetowym saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości netto (kolumna 9 sprawozdania), w przypadku zaległości w opłatach z tytułu czynszu dzierżawnego i najmu (dział 700, rozdział 70005, § 0750) wynosiło 5.236,87 zł, natomiast według danych analitycznej ewidencji księgowej była to wartość 5.765,78 zł (różnica to 528,91 zł);
  - przedstawione w sprawozdaniu budżetowym saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty, w tym zaległości netto (kolumna 9 sprawozdania) w przypadku zaległości w opłatach z tytułu najmu lokali mieszkalnych (dział 700, rozdział 70007, § 0750) wynosiło 223,05 zł, natomiast według danych analitycznej ewidencji księgowej była to wartość 3.223,76 zł (różnica to 3.000,71 zł).

Powyższe naruszało art. 16 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont),

komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Ponadto należy stwierdzić, że inwentaryzacja należności wynikających z sald kont rozrachunkowych ustalonych na dzień 31 grudnia 2022 roku przeprowadzona metodą weryfikacji została wykonana z naruszeniem art. 26 ust 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

W zakresie wykonywania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej

Analiza planowanych wydatków na obsługę długu przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2023 – 2029, wg stanu na dzień 22 czerwca 2023 roku, wykazała że nie były one adekwatne do wysokości zadłużenia. Dane w powyższym zakresie zamieszczono w tabeli poniżej:

Rok	Kwota długu	Wydatki na obsługę długu
2023	3 887 294,60	120 000,00
2024	3 395 534,56	35 264,00
2025	2 994 361,04	8 926,00
2026	2 394 361,04	150 400,00
2027	1 900 000,00	120 000,00
2028	900 000,00	180 000,00
2029	0,00	160 000,00

Korzystanie z instrumentów dłużnych wymaga uwzględnienia przez jednostkę samorządu terytorialnego konieczności spłaty w przyszłości zaciągniętego zobowiązania wraz z odsetkami, w związku z czym naturalną konsekwencją realnego planowania jest utrzymanie kosztów obsługi adekwatnych do poziomu zadłużenia.

W zakresie realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych

1. W zakresie prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości (osoby prawne i osoby fizyczne) stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - podatnik o numerze ewidencyjnym (...) ⁴ (osoba prawna) w deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej na 2021 rok zawyżył powierzchnię zadeklarowanych do opodatkowania gruntów wykorzystywanych do działalności gospodarczej (grunty Bi) o 43 m². W 2022 roku w wyniku

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

połączenia dwóch działek, ww. przedmiot opodatkowania uległ powiększeniu, niemniej jednak podatnik zgłosił do opodatkowania powierzchnię gruntów wykorzystywanych do działalności gospodarczej o 50m² niższą niż wynikała z ewidencji gruntów (grunty Bi), natomiast w listopadzie 2022 roku w wyniku powiększenia obszaru wykorzystywanego do działalności gospodarczej, zadeklarowana powierzchnia gruntów została zaniżona o 213 m². W dniu 31 stycznia 2024 roku podatnik złożył korektę deklaracji za rok 2021, 2022 i 2023, zgłaszając do opodatkowania prawidłową powierzchnię gruntów wykorzystywanych do działalności gospodarczej. W wyniku złożonych korekt deklaracji podatnik w dniu 2 lutego 2024 roku dokonał wpłaty zaległego podatku w łącznej kwocie 395,00 zł;

- podatnik o numerze konta (...) ⁵ (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) nie zgłosił do opodatkowania budowli, a w przedstawionej informacji w sprawie podatku rolnego, podatku od nieruchomości i podatku leśnego na 2019 rok (obowiązującej od kwietnia do końca 2023 roku), podatnik zadeklarował do opodatkowania budynki związane z działalnością gospodarczą o zaniżonej powierzchni. Według decyzji ustalających wymiar podatku od nieruchomości na rok 2021, na rok 2022 i na rok 2023 rok oraz ww. informacji, opodatkowano: grunty zajęte pod działalność gospodarczą o powierzchni 2.378 m² oraz budynki wykorzystywane do działalności gospodarczej o powierzchni 210 m². Weryfikacja danych pochodzących z ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Skierniewicach oraz analiza ortofotomapy Systemu Informacji Przestrzennej Nowy Kawęczyn, wykazała że podatnik prowadził działalność gospodarczą na działce (...) ⁶ o powierzchni 0,2378 ha (sklasyfikowane jako grunty Bi), na której znajdują się: budynek handlowo – usługowy jednokondygnacyjny o powierzchni zabudowy 534 m² oraz zbiorniki silosy i budynki magazynowe. Ponadto ustalono, że wokół budynku, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza (...) ⁷ znajduje się budowla w postaci parkingu utwardzonego kostką brukową, a cały teren jest ogrodzony. W dniu 2 lutego 2024 roku podatnik złożył korektę informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wskazując że obowiązuje ona od stycznia 2019 roku, zgłaszając do opodatkowania grunty związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 2.378 m², budynki związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 455 m², budowle o wartości 87.259,00 zł. Postanowieniem z dnia 8 lutego 2024 roku organ podatkowy wszczął postępowanie podatkowe w przedmiocie

---

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ustalenia zobowiązania podatkowego za: rok 2019, rok 2020, rok 2021, rok 2022, rok 2023;

- podatnik o numerze konta (...) ⁸ (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą (...) ⁹) w latach 2021-2023 zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości, według stawek najwyższych, powierzchnię 10.387,00 m² jako grunty pod działalność gospodarczą. Z przedłożonych kontrolującym koncesji, wydanych dla podatnika, wynikało że na gruntach stanowiących jego własność ustanowiono dwa obszary wydobywcze złóż kruszywa naturalnego (żwiru i piasku). Złoże (...) ¹⁰, dla którego określono łączną powierzchnię obszaru górniczego na 89.337,50 m² i terenu górniczego na 105.627,50 m², położone na działkach (...) ¹¹ Gmina Nowy Kawęczyn oraz złoże (...) ¹², dla którego określono łączną powierzchnię obszaru górniczego na 47.845,70 m² i terenu górniczego na 66.313,50 m², położone na działkach: (...) ¹³ Gmina Nowy Kawęczyn. Decyzją nr GGN.6122.3.2012.JG z dnia 14 marca 2013 roku Starosta Skierniewicki na wniosek koncesjodawcy, ustalił kierunek rekultywacji wodno - rolno - leśny dla gruntów obejmujących część nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów jako działki: (...) ¹⁴, z wyznaczonym terminem jej przeprowadzenia do 2017 roku, tj. do 5 lat od zaprzestania działalności wydobywczej. Decyzją nr GGN.6122.2.2022.AK z dnia 31 maja 2022 roku wydaną przez ww. organ administracji publicznej, uznano za zakończoną rekultywację gruntów o powierzchni 3,56 ha, na działkach (...) ¹⁵

---

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

stanowiących własność podatnika. Decyzja stała się prawomocna w dniu 14 czerwca 2022 roku. W odniesieniu do złoża (...) ¹⁶ podatnik powinien zgłosić do opodatkowania całą powierzchnię obszaru górniczego wskazanego w decyzji (...) ¹⁷ Marszałka Województwa Łódzkiego w sprawie udzielenia koncesji na wydobycie kopalin z części złoża kruszywa naturalnego (...) ¹⁸, jako grunty związane z działalnością gospodarczą oraz część działki (...) ¹⁹, dla której nie wydano koncesji na wydobycie kopalin naturalnych - co ustalono na podstawie ortofotomapy SIP Nowy Kawęczyn. Natomiast w odniesieniu do złoża (...) ²⁰, grunty znajdujące się pod obszarem górniczym powinny być opodatkowane podatkiem od nieruchomości stawkami określonymi dla gruntów wykorzystywanych do działalności gospodarczej - do momentu uprawomocnienia się decyzji o zakończeniu procesu rekultywacji terenów górniczych, tj. do czerwca 2022 roku (włącznie). Dokładna powierzchnia gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej powinna zostać ustalona przez organ podatkowy, który wymierzając podatek od nieruchomości za grunty, z których pozyskiwane były lub pozyskiwane są kopaliny musi mieć na uwadze, że opodatkowaniu podlega nie tylko powierzchnia samego wyrobiska, ale również obszar niezbędny do prawidłowej eksploatacji złoża. Należy zaznaczyć, że powyższe powierzchnie powinny zostać zweryfikowane przez organ podatkowy oraz inne właściwe organy pod kątem wydobywania kopaliny bez posiadania odpowiedniej koncesji. Potencjalne maksymalne zniżenie podatku od nieruchomości: w 2021 roku może wynosić około 119.065,00 zł, w 2022 roku może wynosić około 113.040,00 zł, w 2023 roku może wynosić około 108.574,00 zł;

- podatnik o numerze konta (...) ²¹ (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą) w latach 2021-2023 zgłosił do opodatkowania podatkiem od

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

nieruchomości, według stawek najwyższych, powierzchnię 7.171,00 m² jako grunty pod działalność gospodarczą (grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako K). Z przedłożonych kontrolującym koncesji, wydanych dla podatnika (ostatnia - decyzja (...)²² wydana przez Starostę Skierniewickiego w sprawie koncesji na wydobycie kopalin), wynikało że na gruntach stanowiących jego własność ustanowiono obszar wydobywczy złóż kruszywa naturalnego (żwiru i piasku) (...)²³ dla którego określono łączną powierzchnię obszaru górniczego na 11.586,50 m² i terenu górniczego na 32.704,00 m², położonego na działkach (...)²⁴. Na podstawie danych z ortofotomap satelitarnych SIM Nowy Kawęczyn, obrazujących ww. działki oraz wypisów z rejestru gruntów, ustalono że podatnik prowadził bądź nadal prowadzi wydobycie kopaliny, a wyrobisko zajmuje ponad 100% powierzchni obszaru górniczego położonego częściowo na gruntach rolnych V i VI klasy bądź nieużytkach. Powyższe okoliczności powinny zostać zweryfikowane i wyjaśnione przez organ podatkowy w toku prowadzonego postępowania, które wszczęto w dniu 31 stycznia 2024 roku. Potencjalne, maksymalne zaniżenie podatku od nieruchomości za lata 2021 - 2023 może wynosić około 77.876,00 zł;

- podatnik o numerze konta (...)²⁵ (osoba fizyczna na terenach stanowiących własność podatnika prowadzona jest działalność gospodarcza (...)²⁶ zgłosił w latach 2021-2023 do opodatkowania podatkiem od nieruchomości, według stawek najwyższych, powierzchnię 7.800,00 m² - jako grunty pod działalność gospodarczą (grunty oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako K). Z przedłożonych kontrolującym koncesji wydanych dla podatnika i osoby prowadzącej działalność gospodarczą (ostatnia decyzja (...)²⁷ wydana przez

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Marszałka Województwa Łódzkiego w sprawie udzielenia koncesji (...) ²⁸, wynikało że na gruntach stanowiących własność podatnika ustanowiono obszar wydobywczy złóż kruszywa naturalnego (piasku ze żwirem) (...) ²⁹, dla którego określono łączną powierzchnię obszaru górniczego na 40.357,90 m² i terenu górniczego na 50.823,00 m². Złoże położone jest na działkach: (...) ³⁰ Gmina Nowy Kawęczyn. Na podstawie danych z ortofotomap satelitarnych SIP Nowy Kawęczyn, obrazujących ww. działki oraz wypisów z rejestru gruntów, ustalono że na terenach stanowiących własność podatnika prowadzone było bądź nadal jest prowadzone wydobywanie kopaliny, a wyrobisko zajmuje ok. 50% powierzchni terenu górniczego położonego częściowo na gruntach rolnych V i VI klasy bądź nieużytkach. Powyższe okoliczności powinny zostać zweryfikowane i wyjaśnione przez organ podatkowy w toku prowadzonego postępowania, które wszczęto w dniu 31 stycznia 2024 roku. Potencjalne, maksymalne zniżenie podatku od nieruchomości za lata 2021 - 2023 może wynosić około 111.282,00 zł.

Zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.), organ podatkowy w toku postępowania podatkowego powinien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w tym postępowaniu. Stosownie do art. 180 § 1 ustawy - jako dowód w prowadzonym postępowaniu należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Jak wskazuje art. 187 § 1 ustawy - organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy, a następnie na podstawie całego zebranego materiału dowodowego - w myśl art. 191 ww. ustawy - poddać ocenie, czy dana okoliczność została udowodniona.

Nieprawidłowości stwierdzone w zakresie podatku od nieruchomości dotyczące podatników nr (...) ³¹ świadczą, o niedostatecznej kontroli deklaracji składanych przez podatnika i analizie wpływających do Urzędu dokumentów. Organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, które mają na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji i dokonywanych wpłat, jak również ustalenia stanu

---

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

2. Organ podatkowy tworzył dla jednego podatnika, w obrębie tego samego podatku, dwa szczegółowe konta rozliczeniowe, jedno uwzględniające przedmioty opodatkowania zajęte pod działalność gospodarczą i drugie konto uwzględniające dane dotyczące nieruchomości z tą działalnością niezwiązanych, naruszając § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375), który wskazuje, że dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, czyli tylko rodzaj podatku stanowi podstawę utworzenia kolejnego konta, a nie fakt czy podatnik prowadzi działalność czy też nie i ile posiada nieruchomości. W myśl art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.) - osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są zobowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację (nie informacje) o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3. przywołanego wyżej artykułu.
3. Przypisu podatku na kontach szczegółowych prowadzonych dla podatników (osoby fizyczne) dokonywano pod datą wydania decyzji podatkowej. Zgodnie z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy, który wydał decyzję jest nią związany od chwili jej doręczenia. Natomiast art. 21 § 1 pkt 2 ww. ustawy określa, iż zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.
4. Decyzją nr Fn.3121.4.2022 z dnia 17 maja 2022 roku organ podatkowy zastosował ulgę w zapłacie podatku rolnego, na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333 ze zm.), na podstawie poniesionych wydatków inwestycyjnych w tym: całości kwoty netto oraz 1/2 kwoty naliczonego podatku od towarów i usług, wynikających z przedstawionych dowodów zakupu. Wnioskujący oświadczył, że uzyskał zwrot podatku od ww. inwestycji w 50%, niemniej jednak nie przedstawił dokumentów, które potwierdziłyby stan faktyczny, natomiast organ podatkowy nie wezwał podatnika do przedłożenia środków dowodowych w tym zakresie, na podstawie art. 155 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
5. Ewidencję przypisu podatku od środków transportowych (osoby prawne i osoby fizyczne) oraz wpłat podatników za badany okres prowadzono przy użyciu arkusza kalkulacyjnego Excel, który nie gwarantował zabezpieczenia danych księgowych przed ich utratą, jak również dopuszczał możliwość ich zmian w późniejszych okresach. Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego - ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości. Natomiast art. 23 ustawy

o rachunkowości wymaga aby zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu.

Kontrolującym przedłożono także kartoteki pojazdów podlegających opodatkowaniu, na których ręcznie odnotowano daty wpływu podatku za dany środek transportu. Przedmiotowy dokument nie umożliwiał dokonania przypisu podatku za dany rok, gdyż jego dane ograniczały się do informacji w zakresie: rok, data wpłaty, nr dowodu, kwota wpłaty, data wystawienia upomnienia ewentualnie tytułu wykonawczego, uwagi - natomiast nie udostępniał danych w zakresie zaległości podatkowych. Stosowany sposób ewidencji rozliczeń podatkowych nie spełniał wymogów § 10 ust. 2 oraz § 11 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którymi - ewidencję rozliczeń z tytułu podatków prowadzi się na: 1) kontach bilansowych: a) kontach syntetycznych księgi głównej, b) kontach analitycznych i kontach szczegółowych ksiąg pomocniczych. Konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków: 1) z podatnikami - z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach. Konta określone w ust. 3 prowadzi się w następujący sposób: 1) dla każdego podatnika i inkasenta prowadzi się odrębne konto w każdym podatku. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych, służby księgowo wprowadziły dane ewidencyjne pojazdów podlegających opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych do programu księgowo - podatkowego „Auta” autorstwa T. i R. Groszek, a wymiar podatku za 2024 rok został naliczony przy użyciu ww. programu.

6. Analiza dokumentacji w zakresie opodatkowania podatkiem od środków transportowych w latach 2021-2022 oraz w I półroczu 2023 roku (osoby prawne i osoby fizyczne) wykazała następujące nieprawidłowości:
  - odnotowano liczne przypadki zaniechania wskazania w deklaracjach podatkowych, za lata 2021-2023, danych technicznych pojazdów zadeklarowanych do opodatkowania, które były wymagane wzorem załącznika do deklaracji DT-1, składanych przez podatników. Przedmiotowe informacje stanowiły podstawę do prawidłowego ustalenia kwoty należnego podatku za dany rok oraz przypisania jego wartości na koncie podatnika. Przykładowo, dotyczyło to podatnika (...) ³² w odniesieniu do 2 pojazdów, podatnik (...) ³³ w odniesieniu do 6; podatnika (...) ³⁴ w odniesieniu do 2 pojazdów; podatnika poz.

---

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

1 tabeli stanowiącej załącznik do protokołu kontroli w odniesieniu do 5 pojazdów. Organ podatkowy zaniechał wezwania podatników do uzupełnienia (wyjaśnienia) deklaracji;

- stwierdzono przypadki nieprawidłowego opodatkowania środka transportowego, co stanowiło naruszenia art. 9 ust. 4 i ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym - obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty. Obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, wygasa z końcem miesiąca, w którym środek transportowy został wyrejestrowany lub wydana została decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, lub z końcem miesiąca, w którym upłynął czas, na który pojazd powierzono. Powyższe stwierdzono w odniesieniu do pojazdu o numerze rejestracyjnym ESK... (samochód ciężarowy stanowiący własność podatnika osoba fizyczna) zakupionego w dniu 21 lipca 2021 roku, który podlegał opodatkowaniu od sierpnia do grudnia 2021 roku, należny podatek wynosił 630,00 zł (1.536,00 zł stawka roczna x 5/12), natomiast podatnik zadeklarował podatek w kwocie 512,00 zł, tj. za 4 m-ce 2021 roku. Organ podatkowy nie dokonał zmian w tym zakresie. Analogiczną nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do pojazdu o numerze rejestracyjnym ESK... (samochód ciężarowy stanowiący własność podatnika osoba fizyczna). Pojazd została nabyty w dniu 1 sierpnia 2022 roku, podlegał opodatkowaniu od września do grudnia 2022 roku, a należny podatek wynosił 543,00 zł (1.628,00 zł stawka roczna x 4/12), natomiast podatnik zadeklarował podatek w kwocie 678,00 zł, tj. za 5 miesięcy 2022 roku;
- nie pobrano odsetek od nieterminowej wpłaty podatku: z tytułu I raty podatku za 2022 rok zapłaconej 30 dni po ustawowym terminie przez podatnika z pozycji 1 tabeli, stanowiącej załącznik nr 35 do protokołu kontroli, które wynosiły 41,00 zł (naliczone od kwoty 5.529,00 zł); z tytułu II raty podatku za 2022 rok zapłaconej 6 dni po ustawowym terminie przez ww. podatnika, w kwocie 15,00 zł (naliczone od kwoty 5.529,00 zł); z tytułu I raty podatku za 2023 rok zapłaconej 13 dni po ustawowym terminie przez ww. podatnika, w kwocie 35,00 zł (naliczone od kwoty 5.971,00 zł), co stanowiło naruszenie art. 53 § 1 i § 4 w zw. z art. 55 § 1 i § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Wskazane przepisy stanowiły, że od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę, które naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonywać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego. Odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego, a jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę;

- odnotowano przypadki pobrania odsetek od zaległości podatkowych w nieprawidłowej wysokości. Jak wyjaśnił pracownik merytoryczny, podstawą ustalenia kwoty odsetek była kwota zaległego podatku od danego środka transportowego a nie od zadeklarowanej przez podatnika raty podatku obejmującej wszystkie pojazdy podlegające w danym okresie opodatkowaniu. Powyższy sposób naliczania odsetek od nieterminowej wpłaty raty podatku narusza art. 51 § 1 i § 2 i art. 53 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, stosownie do których - zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności. Za zaległość podatkową uważa się także niezapłaconą w terminie płatności zaliczkę na podatek, w tym również zaliczkę, o której mowa w art. 23a, lub ratę podatku. Od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 § 1 pkt 2 i art. 54, naliczane są odsetki za zwłokę. Zgodnie natomiast z art. 11 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatek od środków transportowych, z zastrzeżeniem ust. 2, jest płatny w dwóch ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15 lutego i do dnia 15 września każdego roku. Pobrane odsetki zawyżono o kwotę 339,00 zł.

W zakresie realizacji dochodów z majątku

1. Wójt Gminy jako gospodarujący gminnym zasobem nieruchomości, zaniechał określenia planu jego wykorzystania, czym naruszył art. 25 ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 344 ze zm.), zgodnie z którym – wójt gminy jest zobowiązany określić na okres trzech lat, plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zawierający informacje określone art. 25 ust. 2a cytowanej ustawy.
2. Wójt Gminy sporządził Informację o stanie mienia komunalnego Gminy Nowy Kawęczyn według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, która nie spełniała wszystkich wymogów wynikających z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.). W informacji zawarto dane w zakresie prawa własności tylko gruntów, o łącznej wartości 20.301.861,69 zł, w których posiadaniu była Gmina. Zgodnie z art. 43 ustawy o samorządzie gminnym - mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. W związku z powyższym przedmiotowa informacja powinna również prezentować dane w zakresie wszystkich składników majątkowych, którymi gmina może dysponować i czerpać z tego tytułu korzyści. Ponadto, Wójt Gminy zaniechał publikacji informacji o stanie mienia komunalnego na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, co było wymagane przez art. 6 ust. 5 pkt c ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902), zgodnie z którym - udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o: majątku publicznym, w tym o majątku jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządów zawodowych i gospodarczych oraz majątku osób prawnych samorządu terytorialnego.

3. W zakresie procedur zbycia, w drodze przetargu ustnego nieograniczonego, nieruchomości gruntowej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 41 położona w m. Psary, stwierdzono że:
  - zbywający nie przeliczył ceny nieruchomości na równowartość euro, którego wymóg wynikał z § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2213), zgodnie z którym - przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro dokonuje się nie wcześniej niż 7 dni przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w tym dniu;
  - zbywający telefonicznie zawiadomił nabywcę nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy, fakt ten nie został udokumentowany, co nie pozwalało na weryfikację spełnienia wymogu określonego art. 41 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
4. W odniesieniu do opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, stwierdzono że Wójt Gminy nie dokonywał ich aktualizacji od 2010 roku. W toku kontroli ustalono, że w odniesieniu do użytkowników wieczystych o numerze karty 50004 i 50005 w latach 2016 – 2017 zaistniały przesłanki do ustalenia nowej stawki opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów, co szczegółowo opisano na stronach 101 – 102 protokołu kontroli. Stosownie do art. 77 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty.
5. Odnotowano przypadki nieterminowych płatności czynszu z tytułu umów najmu, od których nie pobrano odsetek za zwłokę. Zgodnie z art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1610 ze zm.), według którego - jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W zakresie zatrudnienia pracownika na stanowisku kierowniczym

Obowiązki Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie w okresie od dnia 17 stycznia 2022 roku do dnia prowadzenia czynności kontrolnych przez inspektorów RIO w Łodzi pełniły osoby, które nie spełniały wymogów określonych w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), który wskazuje, że - osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej są obowiązane posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu

organizacji pomocy społecznej. Porozumieniem nr Or.2123.2022 z dnia 17 stycznia 2022 roku obowiązki kierownika GOPS, Wójt Gminy Nowy Kawęczyn powierzył pracownikowi, który nie przedstawił dokumentu potwierdzającego posiadanie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Porozumieniem nr Or.2123.8.2022 zmieniającym umowę o pracę i warunki płacy z dnia 8 kwietnia 2022 roku Wójt Gminy powierzył obowiązki kierownika GOPS kolejnemu pracownikowi, który nie posiadał 3-letniego stażu pracy w pomocy społecznej oraz nie przedstawił dokumentu potwierdzającego posiadanie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Wójt Gminy Nowy Kawęczyn nie przeprowadził procedury naboru na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zgodnie z wymogami określonymi w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 530). Przepisy te wskazują, że nabór kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze, w tym na kierownicze stanowiska urzędnicze, jest otwarty i konkurencyjny. Kierownik jednostki, o której mowa w art. 2, upowszechniając informacje o wolnych stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych, wskazuje stanowiska, o które poza obywatelami polskimi mogą ubiegać się obywatele Unii Europejskiej oraz obywatele innych państw, którym na podstawie umów międzynarodowych lub przepisów prawa wspólnotowego przysługuje prawo do podjęcia zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Artykuł 12 ww. ustawy stanowi, że wolnym stanowiskiem urzędniczym, w tym wolnym kierowniczym stanowiskiem urzędniczym, jest stanowisko, na które, zgodnie z przepisami ustawy albo w drodze porozumienia, nie został przeniesiony pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, posiadający kwalifikacje wymagane na danym stanowisku lub nie został przeprowadzony na to stanowisko nabór albo na którym mimo przeprowadzonego naboru nie został zatrudniony pracownik. Analogiczny stan faktyczny rozpatrywał Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 20 października 2023 roku, o sygn. I OSK 1246/23, wskazał: „(...) W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, art. 122 ust. 1 ups znajduje zastosowanie do wszystkich osób, które kierują jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Ustawa nie różnicuje bowiem wymogów stawianych tym osobom w zależności od podstawy, w oparciu o którą mają one wykonywać czynności leżące w gestii kierownika jednostki (akt powierzenia obowiązków, akt powołania, czy umowa o pracę). Przyjęcie odmiennego poglądu prowadziłoby w istocie do obejścia przepisów prawa, mających na celu powierzanie stanowiska osobom dającym rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków kierownika jednostki pomocy społecznej. Ustawodawca nie przewidział wyłączenia stosowania wskazanych wymogów do osób, którym powierzono czasowe wykonywanie obowiązków kierownika, jak to uczynił w art. 122 ust. 2 ups w stosunku do osób kierujących placówkami rodzinnymi oraz centrami usług społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. (...) Z tego względu, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej, koniecznym jest by wymogi przewidziane w art. 122 ust. 1 ups spełniały także osoby, którym powierzono pełnienie obowiązków kierownika tego ośrodka. (...). Przewidziane w art. 122 ust. 1 ups specjalne wymagania dotyczące kwalifikacji zawodowych osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, powinny być spełnione zarówno w chwili ubiegania się o stanowisko, jak też w chwili jego objęcia. Co istotne, obydwa wymogi, tj. posiadanie co najmniej 3-letniego stażu pracy w pomocy społecznej oraz specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, muszą być spełnione łącznie”.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

1. Dokonując ewidencji zapłaty za fakturę nr 06/02/2023 z dnia 22 lutego 2023 roku, w wysokości 2.082.372,07 zł brutto, zastosowano nieprawidłową klasyfikację wydatków budżetowych, a mianowicie ww. wydatek zaewidencjonowano z klasyfikacją budżetową dział 600, rozdział 60016, § 6059. Natomiast płatności pokrywane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład należało ująć w § 637 – Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych.
2. Wpływ środków z udzielonej promesy w ramach dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład, w kwocie 2.082.372,07 zł, zaewidencjonowano na kontach Wn 130-2-3, Ma 223-3-1-3, następnie na podstawie dokumentu PK 90/3 z dnia 31 marca 2023 roku ww. dochody zaewidencjonowano na kontach Wn 133-1-18, Ma 901-2-60 wraz z klasyfikacją budżetową - dział 600, rozdział 60016, § 6370. Kasowa realizacja dochodów realizowanych bezpośrednio przez organ powinna być odzwierciedlona w ewidencji budżetu. Środki pieniężne z dofinansowania w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład stanowią bezpośrednio dochód budżetu gminy, w związku z czym - wpływ tych środków powinien zostać zaewidencjonowany na kontach organu na podstawie wyciągu bankowego dokumentującego ten wpływ. Natomiast jednostka dokonała powyższej ewidencji w księgach rachunkowych Urzędu na kontach: Wn 130, Ma 223, pomimo iż nie nastąpiło fizyczne przekazanie środków pieniężnych z rachunku bankowego budżetu na rachunek bankowy wydatków. Ponadto, zgodnie z opisem konta 133 zawartym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

W powyższym przykładzie podstawą zapisów na koncie 133-1-18 były dokumenty PK-polecenia księgowania, które są dokumentami wewnętrznymi, wygenerowanymi przez jednostkę. Polecenie księgowania jest szczególnym dokumentem księgowym, tzw. dowodem wtórnym, ponieważ sporządzane jest na podstawie innych dowodów źródłowych, dokumentujących zdarzenia gospodarcze, podlegające ujęciu w księgach rachunkowych. Sam dokument PK nie odzwierciedla przeprowadzonej operacji gospodarczej, dlatego też nie może stanowić podstawy ujęcia zapisu zmniejszenia lub zwiększenia środków pieniężnych na rachunku bankowym. Ewidencja operacji gospodarczych na koncie księgowym 133 powinna być prowadzona na podstawie dokumentów wygenerowanych przez bank, a mianowicie wyciągów bankowych.

3. Operację w zakresie zwiększenia wartości istniejącego środka trwałego wprowadzono do ewidencji analitycznej jako nowy środek trwały, co skutkowało błędnym wyliczeniem jego ostatecznej wartości. Na podstawie

dokumentu OT 2/2023 z dnia 16 marca 2023 roku wprowadzono na stan środków trwałych Gminy Nowy Kawęczyn nowy środek trwały pn. „Remont dróg gminnych 115316E Marianów – Dukaczew – gr. gm. Rawa Mazowiecka oraz 115317E Dukaczew – Marianka do dr. woj. 707”. Powyższe naruszało art. 31 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszonego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości – ilekroć mowa o środkach trwałych – rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, c) ulepszenia w obcych środkach trwałych, d) inwentarz żywy.

W świetle powyższej definicji nie jest możliwe by remont obiektów budowlanych został zidentyfikowany jako środek trwały.

4. Jednostka w dniu podpisania umowy nr 61/2022, tj. w dniu 23 września 2022 roku, nie posiadała w uchwale budżetowej zabezpieczonych wydatków na realizację inwestycji pn. „Remont dróg gminnych 115316E Marianów – Dukaczew – gr. gm. Rawa Mazowiecka oraz 115317E Dukaczew – Marianka do dr. woj. 707”, w zakresie przewidzianym do finansowania w 2022 roku. Zgodnie z § 4 ww. umowy - płatność za wykonanie przedmiotu zamówienia miała nastąpić w dwóch częściach: [1] pierwsza część po wykonaniu pierwszej części robót budowlanych, na podstawie protokołu odbioru częściowego przedmiotu umowy, zgodnie z harmonogramem – w wysokości nie mniejszej 5% wynagrodzenia, tj. 109.598,53 zł brutto; [2] druga część po wykonaniu drugiej części robót budowlanych, na podstawie protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy, zgodnie z harmonogramem – w wysokości 95% wartości wynagrodzenia, tj. 2.082.372,07 zł brutto. Według załączonego harmonogramu pierwsza część robót budowlanych miała się zakończyć w grudniu 2022 roku. Zadanie wprowadzono do budżetu uchwałą nr XXVIII/196/2022 z dnia 20 stycznia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu na 2022 rok, gdzie w wykazie zadań inwestycyjnych przewidziano realizację zadania pn. „Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej na remont dróg gminnych nr 115316 E oraz 15317 E w miejscowościach Dukaczew i Marianka” (dział 600, rozdział 60016), z planowanymi łącznymi nakładami w wysokości 100.000,00 zł. Natomiast, wysokość nakładów na inwestycję zwiększono uchwałą nr XXXIII/240/2022 z dnia 29 września 2022 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na 2022 rok, do kwoty 202.289,00 zł oraz zmieniono nazwę zadania na „Remont dróg gminnych 115316E Marianów – Dukaczew – gr. gm. Rawa Mazowiecka oraz 115317E Dukaczew – Marianka do dr. woj. 707”. W związku z powyższym, jednostka na

dzień podpisania umowy z wykonawcą powinna posiadać zabezpieczenie środków w planie wydatków budżetu na realizację przedmiotowego zadania w wysokości co najmniej 202.288,53 zł.

5. Umowa dotycząca wykonania zadania pn. „Remont dróg gminnych 115316E Marianów – Dukaczew – gr. gm. Rawa Mazowiecka oraz 115317E Dukaczew – Marianka do dr. woj. 707” miała charakter umowy wieloletniej (przedsięwzięcia). Zadanie to zostało ujęte po raz pierwszy w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na mocy uchwały nr XXXIII/241/2022 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie z dnia 29 września 2022 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2022-2028, a więc 6 dni po podpisaniu umowy z wykonawcą oraz inspektorem nadzoru. Natomiast, zgodnie z § 3 umowy z dnia 23 września 2022 roku, inwestycja miała zostać zrealizowana w terminie do 8 miesięcy od dnia podpisania umowy (wg harmonogramu do kwietnia 2023 roku). W związku z tym, iż realizacja ww. zadania obejmowała dwa lata budżetowe, tj. 2022 rok oraz 2023 rok, zadanie to należało wprowadzić jako przedsięwzięcie do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przed podpisaniem umów z wykonawcą oraz inspektorem nadzoru. Ponadto, przedmiotowe zadanie uwzględniono również w wykazie przedsięwzięć, stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały nr XXXVIII/281 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie z dnia 28 lutego 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowy Kawęczyn na lata 2023-2029. Zgodnie z ujętymi w zakresie tego przedsięwzięcia danymi - łączne nakłady finansowe wynosiły 2.294.747,00 zł, limit wydatków w 2023 roku wynosił 2.092.458,00 zł, natomiast limit zobowiązań wynikający z uchwały był równy limitowi wydatków na 2023 rok i wynosił 2.092.458,00 zł. Należy wskazać, że limit zobowiązań na to zadanie został w całości wykorzystany w 2022 roku, kiedy to zostały zaciągnięte umowy z wykonawcami, zatem w 2023 roku wynosił 0 zł.

W zakresie ewidencji składników majątku i inwentaryzacji

1. W zakresie zmian w stanie ewidencyjnym składników majątkowych, odnotowanych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie w 2022 roku oraz informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Nowy Kawęczyn na 2022 rok, stwierdzono że:
  - w informacji o stanie mienia komunalnego, wskazano że Gmina Nowy Kawęczyn jest właścicielem działek: nr 139/1 o powierzchni 0,70 ha położonej w obrębie Budy Trzczańskie, nr 110/1 o powierzchni 0,0058 ha położonej w obrębie Kolonia Starorawska, które nie zostały wycenione i uwzględnione w ewidencji księgowej. Powyższe naruszało zasady wyceny składników majątkowych określone w § 1 części I załącznika nr 2 do zarządzenia nr 67/2017 Wójta Gminy Nowy Kawęczyn z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasady rachunkowości dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego, Urzędu Gminy Nowy Kawęczyn i podległych jednostkach budżetowych, gdzie wskazano, że aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący: środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w zależności od sposobu nabycia wycenia się według: ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu dokonuje się, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia

składników aktywów, w szczególności, kiedy aktywa przyjęto nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny.

Obowiązek wyceny składników majątku wynikał również z art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej, niż na dzień bilansowy w sposób następujący: 1) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych).

Zaniechanie ujęcia w księgach rachunkowych wartości ww. składników majątku skutkowało przedstawieniem w sprawozdaniu finansowym rzeczowych aktywów trwałych w zaniżonej wartości, natomiast zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy o rachunkowości - jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną;

- zmniejszenie stanu składników majątkowych związanego ze sprzedażą nieruchomości gruntowej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 41, położonej w m. Psary, odnotowano w księgach rachunkowych w dniu 21 listopada 2023 roku na kontach: Wn 800, Ma 011 w kwocie 46.339,00 zł. Weryfikacja zapisów księgowych w księgach środków trwałych grupa „0” (analityka konta 011 - środki trwałe) wykazała, że przedmiotowa nieruchomość nie została ujęta w księgach rachunkowych, a zmniejszenie stanu składników majątkowych dokonano w wartości jaką uzyskano ze sprzedaży nieruchomości. Powyższe wskazuje, że księgi rachunkowe prowadzone były z naruszeniem zasad określonych art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, według którego - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Z ustnych wyjaśnień Skarbnika Gminy wynikało, że przedmiotowa działka została przekazana Gminie Nowy Kawęczyn decyzją Wojewody Łódzkiego nr GN-IV.7510.101.2016.EP z dnia 3 października 2017 roku, dla której nie określono wartości pieniężnej. W związku z powyższym nie została ujęta ona w księgach rachunkowych;
- zakupione nieruchomości (działki nr 175/1, 176/1, 177/1, 178/1, 179/1 w obrębie Trzcianna) przyjęto na stan majątkowy w wartości nabycia wynikającej z aktu notarialnego, z pominięciem poniesionych kosztów wykonania operatu szacunkowego, odłączenia bądź wydzielenia nabywanej działki, usługi notarialnej. Zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości - cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również: 1) niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu. Koszty poniesione przez Gminę Nowy Kawęczyn z ww. tytułów wynosiły: działka nr 179/1 - 4.118,76 zł, działka nr 177/1, 187/1 - 4.288,08 zł, działka nr 175/1, 176/1 - 3.640,08 zł, co razem stanowiło kwotę 12.046,92 zł;

- operacje w zakresie zwiększenia wartości istniejącego środka trwałego wprowadzono do ewidencji analitycznej jako nowy środek trwały, co skutkowało błędnym wyliczeniem jego ostatecznej wartości, np. składnik o nazwie „Rozbudowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Nowy Dwór Parcela od posesji 40 do nr 46”, wartość 31.668,79 zł (nr inwentarzowy 2/22/220-18). Powyższe naruszało art. 31 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami;
  - odnotowano przypadki niewłaściwego określenia nazwy środka trwałego. W stosowanym nazewnictwie składników majątkowych często posługiwano się nadaną nazwą zadania inwestycyjnego, w wyniku którego powstał nowy środek trwałych bądź ulepszano istniejący składnik majątku, np.: „Przebudowa drogi gminnej nr 115308E Trzcianna – Stara Rawa na odcinku 700 mb” wartość 251.037,18 zł (nr inwentarzowy 2/22/220-48). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości - ilekroć mowa o środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności: a) nieruchomości - w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, c) ulepszenia w obcych środkach trwałych, d) inwentarz żywy.
2. Zarządzeniem nr 67/2022 z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i Zespołu Spisowego, Wójt Gminy Nowy Kawęczyn zdecydował o przeprowadzeniu inwentaryzacji pełnej składników majątku, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku. Na podstawie dokumentów źródłowych z przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- w przedmiotowym zarządzeniu kierownik jednostki wydał dyspozycję przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych zawężając ją tylko do jednej metody, tj. „spis z natury”, wskazując obiekty, w których znajdowały się składniki majątkowe oraz rodzaje składników podlegających spisowi cyt. „1) środki trwałe (w tym budynki, budowle, środki transportowe, maszyny i urządzenia)”, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Ponadto, według pkt 2 rozdziału VII obowiązującej Instrukcji inwentaryzacyjnej – inwentaryzacja w drodze

weryfikacji stanu ewidencji dotyczy między innymi gruntów i trudno dostępnych oglądowi środków trwałych;

- w arkuszach spisowych zaniechano wskazania numeru inwentarzowego spisywanego składnika majątku, co wpływa na etap rozliczenia inwentaryzacji;
- stwierdzono przypadki niewłaściwego określenia nazwy środka trwałego np.: na arkuszu spisowym nr 45/2022 pod pozycją 59 w nazwie przedmiotu spisywanego wskazano „Przebudowa drogi dojazdowej do pól we wsi Dzwonkowice na odcinku 1100 mb” szt. 1, wartość 167.523,80 zł, natomiast pod pozycją 84 ww. arkusza w nazwie przedmiotu spisywanego wskazano „Wymiana lamp oświetleniowych z żarowych na sadowe w miejsc. Psary” szt. 1, wartość 23.296,20 zł, pod pozycją 87 wskazano „Odnowienie rowów przydrożnych i remont dojazdów przy drodze w miejsc. Raducz” szt. 1, wartość 48.462,00 zł”. Wskazane w ww. arkuszu spisowym nazwy środków trwałych były tożsame z nazwami składników jakie ujęto w ewidencji analitycznej środków trwałych, co mogło wskazywać, że powielono je z analitycznej ewidencji księgowej. Tym bardziej, że spis z natury wymienionych środków trwałych jest obiektywnie niemożliwy. Należy poza tym przypomnieć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości - ilekroć w ustawie jest mowa o: środkach trwałych - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem pkt 17, rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Powyższą nieprawidłowość stwierdzono także w odniesieniu do innych składników majątku zarejestrowanych w arkuszu spisowym nr 43/2022 pod pozycjami 7, 10-26; w arkuszu spisowym nr 44/2022 pod pozycją 48; w arkuszu spisowym nr 45/2022 pod pozycjami 60-62, 69-78, 80-83, 85-86; w arkuszu spisowym nr 46/2022 pod pozycjami 88-111, w arkuszu spisowym nr 48/2022 pod pozycjami 161-162, 173;

- środki trwałe trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony (wodociągi, studnie, drogi, oświetlenie uliczne, szambo, sieci kanalizacyjne, oczyszczalnie ścieków) oraz grunty zinwentaryzowano metodą „spisu z natury”, co dokumentowały arkusze spisowe od nr 43/2022 do nr 48/2022, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust.1 pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;
- na arkuszach spisu z natury nr 49/2022 i nr 50/2022 ujęto licencje i programy komputerowe, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym wartości niematerialne i prawne inwentaryzuje się metodą weryfikacji;

- zaniechano przeprowadzenia inwentaryzacji kasy na dzień 31 grudnia 2022 roku, co było wymagane decyzją kierownika jednostki oraz art. 26 ust. 1 pkt 1 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Według powołanych przepisów - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: 1) aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic;
- zaniechano inwentaryzacji należności z tytułu rozrachunków cywilnoprawnych, które powinny być zinwentaryzowane metoda potwierdzenia salda, zgodnie z wymogiem określonym w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego - jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację należności, z zastrzeżeniem pkt 3 - drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Odnotowane na dzień 31 grudnia 2022 roku saldo należności z tytułu czynszu najmu i dzierżawy składników majątkowych, na kontach analitycznych najemców/dzierżawców, prowadzących księgi rachunkowe, wynosiło: konto analityczne do konta 221 - 30023 (Towerlink Poland Sp. z o.o. Warszawa) - kwota 3.471,79 zł; konto analityczne do konta 221 - 30024 (Orange Polska S.A. Warszawa) - kwota 745,25 zł. Zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości - termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 - rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku, ustalenie zaś stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda - przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym;
- protokół z dnia 31 grudnia 2022 roku z przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych metodą weryfikacji, zawierał jedynie informację o saldzie konta 011 - środki trwałe, z uwzględnieniem sald odnotowanych na kontach analitycznych w tym 011-2 - środki trwałe - grunty. Zespół weryfikacyjny stwierdził cyt. „saldo konta 011 jest realne i prawidłowo ustalone”. Ograniczenie czynności inwentaryzacyjnych do stwierdzenia zgodności stanu kont analitycznych ze stanem konta syntetycznego nie spełniało wymogów określonych art. 26 ust.1 pkt 3 i art. 27 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - jednostki przeprowadzają inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a

także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Należy przy tym wskazać, że dokumentem źródłowym stanowiącym podstawę władania danym gruntem może być: akt notarialny, decyzja, umowa darowizny, orzeczenie sądu itp.

Stwierdzone powyżej naruszenia i nieprawidłowości podają w wątpliwość staranność, prawidłowość i dokładność przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych. Powyższe naruszało § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Powyższą nieprawidłowość stwierdzono także w odniesieniu do inwentaryzacji aktywów i pasywów odzwierciedlanych na kontach: 020 - Wartości niematerialne i prawne, 080 - Środki trwałe w budowie (inwestycje), 201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, 225 - Rozrachunki z budżetami, 229 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne, 231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 240 - Pozostałe rozrachunki (w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie);

- w dokumentacji przedłożonej do kontroli stwierdzono brak zestawienia obrotów i sald według stanu dzień 31 grudnia 2022 roku z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie oraz z ksiąg rachunkowych Gminy Nowy Kawęczyn. Należy wskazać, że zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, jak również z instrukcją inwentaryzacyjną - dane w tym zakresie były niezbędne do ustalenia zgodności stanu aktywów i pasywów ustalonych na podstawie czynności inwentaryzacyjnych (spis z natury, weryfikacja, potwierdzenie sald) ze stanem księgowym. Na prośbę kontrolujących przedstawiono zestawienie obrotów i sald ww. ksiąg rachunkowych według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku;
- zaniechano zinwentaryzowania aktywów i pasywów odzwierciedlanych na kontach w księgach rachunkowych Gminy Nowy Kawęczyn (organ), tj.: konto 134 - Kredyty bankowe, strona Ma - 1.677.594,12 zł; konto 224 - Rozrachunki z budżetami, strona Ma - 156.323,58 zł; konto 240 - Pozostałe rozrachunki, strona Ma - 96,21 zł; konto 245 - Sumy do wyjaśnienia, strona Ma - 34,00 zł, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust.1 pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych

nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;

- zaniechano zinventaryzowania aktywów odzwierciedlanych na koncie 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych, na dzień 31 grudnia 2022 roku, w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie, strona Wn - w kwocie 1.411.045,13 zł, co naruszało art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowości i naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dokonać zmian w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, ustalając zasady ewidencji ewentualnych zobowiązań wymagalnych.
2. Zapewnić prowadzenie ewidencji zdarzeń gospodarczych (finansowych) dla Urzędu (jako jednostki budżetowej), z zachowaniem reguł określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności dotyczących tworzenia jednej księgi głównej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
3. Zapewnić przestrzeganie ustawy o rachunkowości, w szczególności poprzez:
  - bieżące uzgodnienie sald kont pomocniczych z zapisami na kontach księgi głównej, zgodnie z art. 16 ustawy;
  - prawidłową wycenę aktywów i pasywów w księgach rachunkowych, zgodnie z art. 28 ustawy;
  - rzetelne, bezbłędne, sprawdzalne i bieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych, zgodnie z wymogiem ustalonym w art. 24 ust. 1 – 2 ustawy.
4. Zapewnić prawidłowe prowadzenie ewidencji zdarzeń w księgach rachunkowych budżetu Gminy Nowy Kawęczyn oraz Urzędu Gminy w Nowym Kawęczynie, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego i kolejne wnioski zawarte w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym.

5. Przestrzegać zasad dotyczących funkcjonowania kont organu i jednostki budżetowej wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz postanowień przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencji na kontach 133, 134, 222, 223, 260, 901, 902 – w organie; 130, 201, 221 – w jednostce, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
6. Zapewnić prawidłową ewidencję dochodów i wydatków na kontach organu 901 i 902, w szczególności na podstawie miesięcznych jednostkowych sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych Rb-27S i Rb-28S, zgodnie z regułami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Przestrzegać wymogów określonych w ww. rozporządzeniu w zakresie kot 901 i 902, zgodnie z którymi – ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 901 oraz 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów oraz wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji budżetowej.
8. Zapewnić prawidłową ewidencję zwrotu dotacji z wykorzystaniem zapisów ujemnych zastosowanych po obydwu stronach konta 901 w celu zachowania czystości obrotów, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
9. Zapisów na kontach 133 oraz 130 dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym powinna zachodzić pełna zgodność między zapisami ewidencji księgowej a dokumentem źródłowym, tj. wyciągiem bankowym. Stosowanie innych, niż dokumenty bankowe, dowodów księgowych jest dopuszczalne w zakresie konta 130, w przypadku jeżeli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.
10. Ewidencję księgową na koncie 201 prowadzić z zachowaniem wymogów wynikających z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
11. Przestrzegać zasad ewidencji wpływów dokonywanych na rachunek objęty ewidencją konta 130, ustalonych w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, stosownie do

których - ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych. W przypadku dochodów nieujętych w planie finansowym, dochody takie ewidencjonuje się według podziałek klasyfikacji budżetowej.

12. Ewidencji operacji gospodarczych dokonywać z zachowaniem art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
13. Zapewnić dekretację dowodów księgowych, zgodnie z wymogiem określonym w art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, stosownie do którego – dowód księgowy zawiera informację w zakresie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych, przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania.
14. Zapewnić przestrzeganie przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: [1] datę dokonania operacji gospodarczej, [2] określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz [3] zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym, że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów.
15. Środki pieniężne ewidencjonować dochowując należytej staranności, aby zapewnić zgodność zapisów operacji gospodarczych ujętych na wyciągach bankowych z zapisami w księgach rachunkowych.
16. Zapewnić jednolity model ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w celu zachowania wymogów zawartych w art. 24 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - warunkiem sprawdzalności ksiąg rachunkowych jest uporządkowanie zapisów chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.
17. Operacje gospodarcze w zakresie wydatków ewidencjonować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, na podstawie dowodów księgowych, zachowując wymogi określone w art. 20 ust. 2 i art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Wydatek ujmować we właściwej dla tego wydatku podziałce klasyfikacji budżetowej w kwocie brutto.
18. Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań budżetowych, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Szczególną uwagę należy zwrócić na poszczególne pozycje przychodów oraz rozchodów wykazywanych w sprawozdaniu Rb-NDS, mających wpływ na ocenę możliwości finansowania budżetu gminy.
19. Zapewnić, by jednostkowe sprawozdania budżetowe, finansowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych, dla gminnych jednostek organizacyjnych objętych wspólną obsługą, były sporządzane przez kierownika jednostki obsługującej, w tym przypadku Wójta Gminy Nowy Kawęczyn.

20. Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdań finansowych, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
21. Zapewnić prawidłową klasyfikację budżetową dochodów oraz wydatków, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.).
22. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb – PDP oraz Rb-27S skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, zgodnie z wymogami określonymi w § 3 ust. 1 pkt 8 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Sporządzić i przekazać do RIO w Łodzi korektę sprawozdań budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S za 2021 rok, uwzględniając prawidłowe wartości skutków finansowych obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości.
23. Prognozując wydatki na obsługę długu w wieloletniej prognozie finansowej przestrzegać wymogu realistyczności określonego art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
24. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 1 i 2 ww. ustawy, wzywać podatników do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do ich złożenia, jeśli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku, a także wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelność danych w niej zawartych.
25. Podjąć lub kontynuować podjęte czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników, o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w zakresie podatku od nieruchomości. Informację o wynikach ww. czynności przekazać RIO w Łodzi.
26. Przypisu podatku od nieruchomości dokonywać na podstawie skutecznie doręczonej decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego.
27. Analityczne konta rozrachunkowe podatników prowadzić zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
28. Zapewnić stosowanie art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, stosownie do którego - jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej

wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę zalicza się proporcjonalnie na poczet zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

29. Odsetki od zaległości podatkowych naliczać i pobierać od przypisanej raty podatku, określonej zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.
30. Zweryfikować prawidłowość naliczenia odsetek od zaległości podatkowych w podatku od środków transportowych w sytuacji opisanej w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego i podjąć czynności w celu rozliczenia nadpłaty na koncie podatnika.
31. Wypełnić dyspozycję wynikającą z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami i sporządzić na okres trzech lat plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.
32. Zapewnić prawidłowe sporządzanie informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Nowy Kawęczyn, uwzględniając wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
33. Informację o stanie mienia komunalnego publikować na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Nowy Kawęczyn.
34. Zapewnić przestrzeganie art. 41 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym - organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.
35. Zapewnić przeliczanie ceny nieruchomości na równowartość euro, zgodnie z wymogiem wynikającym z § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, stosownie do którego - przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro dokonuje się nie wcześniej niż 7 dni przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w tym dniu.
36. Dokonać analizy istnienia przesłanek aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego, mając na uwadze art. 77 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
37. Naliczać oraz zapewnić dochodzenie odsetek od nieterminowych wpłat należności cywilnoprawnych, należnych Gminie na podstawie art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny.
38. Podjąć czynności w celu zatrudnienia na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie osoby spełniającej wymogi wyznaczone w art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
39. Zobowiązania związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich zaciągać w ramach limitu zobowiązań ujętego dla danego przedsięwzięcia w załączniku

do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zgodnie z art. 226 ust.3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

40. Zapewnić prawidłową ewidencję analityczną składników majątku oraz poprawne nazewnictwo tych składników, zachowując zgodność z definicją środka trwałego ustaloną w art. 3 ust.1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Dokonywać analizy ponoszonych w określonej sytuacji kosztów pod kątem rozstrzygnięcia, czy zostaje wytworzony nowy środek trwały, czy też następuje ulepszenie istniejącego już środka trwałego, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
41. Zapewnić przestrzeganie art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami.
42. Zapewnić rzetelne i zgodne z wymogami określonymi w przepisach art. 26 ust.1 - 3 i art. 27 ustawy o rachunkowości przeprowadzenie inwentaryzacji aktywów i pasywów, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
43. Zwiększyć nadzór nad wykonywaniem obowiązków służbowych przez Skarbnika i podległe Skarbnikowi służby finansowe, w celu zapobieżenia ryzyku naruszenia art. 4 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Nowym Kawęczynie,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej,

aa.